

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

**Izvešće o gospodarenju otpadnim tekstilom
i otpadnom obućom u 2020. godini**

KLASA: 351-02/21-99/30

URBROJ: 517-12-1-3-1-21-1

Izvešće o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom u 2020. godini

Autor fotografije na naslovnici:

Photo by [Nick de Partee](#) on [Unsplash](#)

Zagreb, prosinac 2021.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hrvatska,
mingor.gov.hr

Sadržaj

1. Sažetak.....	2
2. Uvod	3
3. Zakonska osnova	5
3.1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom	5
3.2. Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom	6
3.2.1. Obveze sudionika u gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom.....	6
3.2.2. Obveze vođenja evidencija u gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom.....	7
4. Tekstilna, odjevna i kožno-prerađivačka industrija u Republici Hrvatskoj	8
5. Sprječavanje nastanka i ponovna uporaba odjeće, obuće i ostalog tekstila	9
6. Otpadni tekstil i otpadna obuća	10
6.1. Praćenje podataka o otpadnom tekstilu i otpadnoj obući.....	10
6.2. Sudionici u sustavu gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom.....	11
6.3. Proizvedena količina otpadnog tekstila i otpadne obuće	12
6.4. Oporabljena i zbrinuta količina otpadnog tekstila i otpadne obuće	16
6.5. Prekogranični promet otpadnog tekstila i otpadne obuće	21
7. Zaključak	24
8. Prilozi	25
8.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom....	25
8.2. Postupci uporabe otpada (R) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom ...	26
8.3. Dozvole za gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom	27
8.4. Podaci za otpad od površinske i završne obrade (04 01 09).....	28

1. Sažetak

Izvešće o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom sadrži podatke o proizvedenim i obrađenim te izvezenim i uvezenim količinama otpadnog tekstila i otpadne obuće.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2020. godini bilo je ukupno 1.959 registriranih tvrtki u tekstilnoj, odjevnoj i kožno-prerađivačkoj industriji, što je povećanje od 32 % u odnosu na 2019. godinu. Zaposlenih osoba ukupno je bilo 26.713, što čini smanjenje od 3 % u odnosu na 2019. godinu.

Procijenjena ukupna količina nastalog otpadnog tekstila i otpadne obuće (proizvodnog i komunalnog, uključujući i tekstilnu ambalažu) u 2020. godini iznosila je 53.272 t. Od toga je količina odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iznosila 10.213 t, količina koja je završila u miješanom komunalnom otpadu iznosila je 37.056 t, u glomaznom otpadu 5.301 t i otpadnim vozilima 702 t.

Procijenjena nastala količina otpadnog tekstila i otpadne obuće u komunalnom otpadu iznosila je 46.094 t odnosno 11 kg po stanovniku, od čega je odvojeno sakupljeno 3.737 t (8 %). Od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave, njih 330 (59 %) osiguralo je spremnike za odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće na javnim površinama i/ili kod korisnika usluge („od vrata do vrata“) i/ili putem stacionarnog ili mobilnog reciklažnog dvorišta.

Ukupno 196 tvrtki posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, no tek 27 tvrtki raspolaže dozvolom za finalni postupak uporabe ove vrste otpada.

U 2020. godini obrađeno je ukupno 8.271 t odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće (s područja Republike Hrvatske i uvoz). Od toga je na postupke zbrinjavanja (D) ([Prilog 8.1.](#)) predano 947 t, a na postupke uporabe (R) ([Prilog 8.2.](#)) 7.324 t otpada. Na postupke predobrade (skladištenje, razvrstavanje i sl.) upućena je količina od 2.867 t. Odlaganjem na odlagališta zbrinuto je 848 t odvojeno sakupljenog tekstila i otpadne obuće, a finalnim postupcima oporabljeno je 4.556 t.

Procjenjuje se da je odloženo 33.912 t otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je porijeklom komunalni otpad. Od toga, količina odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iznosila je 172 t, dok je u sklopu miješanog komunalnog otpada odloženo 31.130 t, a u sklopu glomaznog otpada odloženo 2.610 t.

Vezano za prekogranični promet otpada, tijekom 2020. godine uvezeno je 2.335 t otpadnog tekstila i otpadne obuće, a izvezeno 2.804 t.

Slijedom svega navedenoga, od ukupne količine nastalog otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini (odvojeno sakupljeni i u sklopu mješovitih vrsta otpada), 9 % se oporabilo finalnim postupcima u Republici Hrvatskoj, 5 % se izvezlo na uporabu izvan Republike Hrvatske, 64 % se odložilo, dok je ostatak bio privremeno uskladišten na lokaciji sakupljača/obrađivača.

2. Uvod

U području gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom postupa se u skladu s Pravilnikom o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“, broj [99/15](#)) (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim se nalaže odvojeno sakupljanje otpada, a odlaganje na odlagalište nije prihvatljiva opcija. Međutim, procjenjuje se da u Republici Hrvatskoj trenutno 64 % otpadnog tekstila i otpadne obuće završava upravo na odlagalištima.

Prodavatelji tekstila i/ili obuće čije su prodajne površine veće od 400 m², jedinice lokalne samouprave, komunalna trgovačka društva i ostale tvrtke koje sudjeluju u gospodarenju otpadom trebaju osigurati uvjete za kvalitetnije odvojeno sakupljanje ove vrste otpada. Odvojeno sakupljanje će biti moguće putem predviđenih Centara za ponovnu uporabu otpada. Također, potrebno je osigurati spremnike za odvojeno sakupljanje otpada prema predviđenoj mjeri 1.2.1. iz Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, broj [3/17](#)), a za to su zadužene jedinice lokalne samouprave. Od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave, njih 330 (59 %) osiguralo je spremnike za odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće¹.

Odredbe Pravilnika primjenjuju se na sve vrste tekstila i obuće koje se koriste u kućanstvu te u komercijalnim, industrijskim, institucionalnim i drugim djelatnostima, a ne odnose se na:

- tekstilnu ambalažu koja je regulirana posebnim propisom o gospodarenju otpadnom ambalažom²,
- rabljeni tekstil i rabljenu obuću jer se isti ne smatraju otpadom,
- sakupljanje rabljenog tekstila i rabljene obuće putem donacija i/ili organiziranih akcija humanitarnih organizacija u humanitarne i druge svrhe (Hrvatski crveni križ, Caritas, Socijalna zadruga Humana Nova i sl.) ili putem drugih pravnih osoba u svrhu daljnje prodaje ili ponovne uporabe.

Količine koje se ovim putem sakupe mogu biti značajne, međutim o njima se ne prikupljaju podaci temeljem propisa o gospodarenju otpadom obzirom da se sakupljanje radi u fazi dok roba još nije klasificirana kao otpad.

U ovom Izvješću korišteni su dostupni podaci o broju poduzeća i broju zaposlenih Državnog zavoda za statistiku³, podaci prijavljeni u bazu Registar onečišćavanja okoliša (dalje u tekstu: ROO), podaci iz Izvješća o komunalnom otpadu, podaci iz baze Registar dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom te podaci o prekograničnom prometu otpada.

---

¹ Podaci prikupljeni putem obrasca IRDJU (izvješće o radu davatelja javne usluge) u 2020. godini.

² Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. [88/15](#), [78/16](#), [116/17](#), [14/20](#) i [144/20](#)) i Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom („Narodne novine“, br. [97/15](#), [7/20](#) i [140/20](#))

³ Izvori: Baza podataka Strukturne poslovne statistike poduzeća (2010.-2015.), Osnovni strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća (2016.-2020.), Statističko priopćenje (9.2.1/12), Zaposleni prema djelatnostima prosincu 2015.

Ovo Izvješće dostavlja se Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) koji vodi Registar gospodarenja posebnim kategorijama otpada sukladno članku 43. Zakona o održivom gospodarenju („Narodne novine“, br. [94/13](#), [73/17](#), [14/19](#), [98/19](#)) (dalje u tekstu: Zakon). Navedeni Registar sadrži podatke o proizvodima i njihovim svojstvima u vezi gospodarenja otpadom kako bi se osigurala primjena načela onečišćivač plaća⁴ te načela sljedivosti⁵.

Definicije pojmova sukladno Pravilniku su:

- *Tekstil* je skupni naziv za vlakna i proizvode načinjene od njih bilo kojom prerađivačkom tehnologijom (linearne i plošne tekstilne tvorevine i konfekcionirani proizvodi), uključujući kožu i krzno, a koje se mogu svrstati u kategorije iz Priloga I. Pravilnika (necjeloviti popis vrsta proizvoda):
  - Odjevni tekstil koji obuhvaća sljedeće vrste proizvoda: majice, košulje, veste, hlače, traperice, suknje, kapute, jakne, donje rublje, čarape, pokrivala za glavu i ruke i sve ostale odjevne predmete namijenjene zaštitu čovjekovog tijela od klimatskih i drugih vanjskih utjecaja.
  - Tehnički tekstil (tekstilni materijali i proizvodi koji se prije svega proizvode zbog njihovih tehničkih i uporabnih svojstava, dok su njihova estetska i dekorativna svojstva manje važna) koji obuhvaća sljedeće vrste proizvoda prema vrstama njihove primjene: agrotekstil, građevinski tekstil, odjevni zaštitni tekstil, geotekstil, tekstil za domaćinstvo, industrijski tekstil, medicinski tekstil, tekstil za automobile, ekotekstil, tekstil za osobnu zaštitu, tekstil za sport, tekstil za ambalažu i slično.
- *Obuća* su svi proizvodi s pričvršćenim potplatima (donjištima) namijenjeni za zaštitu ili pokrivanje stopala, uključujući dijelove koji se zasebno stavljaju na tržište, a koji se mogu svrstati u kategorije iz Priloga I. Pravilnika (necjeloviti popis vrsta proizvoda). Obuća obuhvaća sljedeće vrste proizvoda: cipele, čizme, sandale, obuću za sport, japanke, klompe i sve ostalo što se obuva i obuhvaća stopalo, osim čarapa.
- *Rabljeni tekstil i rabljena obuća* je tekstil i obuća koji se prema općim shvaćanjima smatraju novim proizvodima ili se koriste rabljeni u svrhu za koju su izvorno načinjeni. Rabljeni tekstil i rabljena obuća se ne smatraju otpadom.
- *Otpadni tekstil* je svaki tekstil koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.
- *Otpadna obuća* je svaka obuća ili dijelovi obuće koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

---

⁴ Proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad.

⁵ Utvrđivanje porijekla otpada obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

3. Zakonska osnova

3.1. Zakon o održivom gospodarenju otpadom

Iako je novi Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj [84/21](#)) stupio na snagu 31. srpnja 2021. godine, analiza podataka izrađena je sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi za vrijeme prijave i ispravaka podataka za 2020. godinu.

Zakonskim propisima stvoreni su preduvjeti za unaprjeđivanje sustava gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom. Sukladno članku 53. Zakona, otpadni tekstil i otpadna obuća smatraju se posebnom kategorijom otpada. Člankom 54. Zakona određeno je da se otpad koji spada u posebnu kategoriju mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom koji se propisuje pravilnicima. Također, nadležna tijela (županije, jedinice lokalne samouprave) morala su osigurati odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće do 1. siječnja 2015. godine. Člankom 28. Zakona propisana je obveza jedinicama lokalne samouprave da na svom području osiguraju odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila. To može biti sakupljanjem putem spremnika kod korisnika usluge („od vrata do vrata“), putem spremnika na javnim površinama te u stacionarnim i/ili mobilnim reciklažnim dvorištima koja su obvezna zaprimati otpadni tekstil i otpadnu obuću sukladno Dodatku III. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj [81/20](#)).

Otpadni tekstil i otpadna obuća prema porijeklu mogu biti komunalni ili proizvodni otpad te čine dio tokova biorazgradivog⁶ komunalnog otpada. Unaprjeđivanje sustava odvajanja i gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom prema redu prvenstva (članak 7. Zakona) doprinosit će ostvarivanju najvažnijih ciljeva za komunalni otpad koje treba postići do 2020. godine, a to su:

- recikliranje 50 % mase komunalnog otpada do 2020. godine (članak 55. Zakona) te
- smanjenje odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada na 264.661 t do 2020. godine, tj. na 35 % mase proizvedenog biorazgradivog komunalnog otpada u 1997. godini (članak 24. Zakona).

U sakupljenom ambalažnom otpadu tekstilna ambalaža sudjeluje u zanemarivom udjelu (manje od 1 %) tako da razvoj sustava gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom gotovo da neće utjecati na ciljeve propisane za ambalažni otpad, a to su minimalna uporaba 60 % te minimalno recikliranje 55-80 %, ovisno o materijalu. Također, procjenjuje se kako je utjecaj na ciljeve recikliranja otpadnih vozila u udjelu tek 1 %.

---

⁶ Biorazgradivi komunalni otpad obuhvaća biološki razgradive vrste otpada podrijetlom iz kućanstva i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, primjerice otpadni papir, biorazgradivi tekstil, zeleni otpad od održavanja javnih površina i sl., osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

3.2. Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom

Pravilnikom se uređuju postupci i uvjeti gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, vrste otpadnog tekstila i otpadne obuće, zahtjevi u pogledu sakupljanja i vođenja evidencija, način ispunjavanja obveza proizvođača tekstila i/ili obuće, način obveznog postupanja posjednika otpadnog tekstila i otpadne obuće te druga pitanja u svrhu uspostave sustava odvojenog sakupljanja.

Obveze sudionika u gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom te obveze vođenja evidencija opisane su u narednim poglavljima (3.2.1. i 3.2.2.), pri čemu korišteni pojmovi imaju sljedeće značenje:

- *Prodavatelj tekstila i/ili obuće* je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja u okviru svoje trgovačke djelatnosti u dobavljačkom lancu tekstil i/ili obuće ili dijelove obuće čini dostupnima na tržištu na području Republike Hrvatske. Prodavatelj istovremeno može biti i proizvođač.
- *Proizvođač tekstila i/ili obuće* je pravna osoba i fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode koji su izrađeni od tekstila i/ili obuće ili dijelove obuće koji se zasebno stavljaju na tržište.
- *Proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće* je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpadni tekstil i/ili otpadna obuća ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpadnog tekstila i otpadne obuće.
- *Posjednik otpadnog tekstila i otpadne obuće* je proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu te vrste otpada.
- *Oporabitelj otpadnog tekstila i otpadne obuće* je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti oporabe otpadnog tekstila i otpadne obuće.
- *Sakupljač otpadnog tekstila i otpadne obuće* je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja sukladno Zakonu ima dozvolu za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće.

Pravilnikom je zabranjeno zbrinjavanje otpadnog tekstila i otpadne obuće postupcima D1, D2, D3, D4, D5, D6, D7, D11 i D12 ([Prilog 8.1.](#)) u skladu s posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom⁷.

3.2.1. Obveze sudionika u gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom

Prodavatelj tekstila i/ili obuće, čije su prodajne površine veće od 400 m², dužan je osigurati preuzimanje otpadnog tekstila i/ili otpadne obuće u svom prodajnom prostoru od posjednika iz kućanstva, bez naknade i bez obveze kupnje, i to za onu vrstu tekstila odnosno obuće koja se predaje kao otpad, a koju ima u svom asortimanu prodaje. Također, na vidljivom mjestu, u svom prodajnom prostoru ili neposrednoj blizini istog, pod njegovim nadzorom osigurati spremnike za sakupljanje otpadnog tekstila i/ili otpadne obuće (članak 5. Pravilnika).

⁷ Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj [81/20](#))

Proizvođač tekstila i/ili obuće dužan je omogućiti preuzimanje otpadnog tekstila i otpadne obuće one vrste koju stavlja na tržište na području Republike Hrvatske, provoditi informiranje javnosti o važnosti odvojenog sakupljanja i uporabe na svojim mrežnim stranicama i prodajnim mjestima te informirati potrošača o mogućnosti predaje odnosno o obvezi preuzimanja otpadnog tekstila i otpadne obuće (članci 5. i 8. Pravilnika).

Proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik dužan je odvajati otpadni tekstil i otpadnu obuću na mjestu nastanka odvojeno od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te predati sakupljaču odnosno oporabitelju otpadnog tekstila i otpadne obuće (članak 6. Pravilnika). Sakupljač je dužan otpadni tekstil i otpadnu obuću prevoziti odvojeno od ostalih vrsta otpada te predati oporabitelju (članak 7. Pravilnika).

Obveza građana, tj. proizvođača otpadnog tekstila i otpadne obuće koja potječe iz kućanstva, je odvajati otpadni tekstil i otpadnu obuću na mjestu nastanka odvojeno od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te predati davatelju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada putem spremnika za odvojeno sakupljanje na javnoj površini ili na drugi odgovarajući način ili osobi koja upravlja odgovarajućim reciklažnim dvorištem ili prodavatelju (članak 7. Pravilnika).

3.2.2. Obveze vođenja evidencija u gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom

Osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (ONTO) u skladu s propisom koji uređuje gospodarenje otpadom⁸.

Člankom 45. Zakona i člankom 41. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj [81/20](#)) propisuju se obveznici vođenja ONTO putem mrežne aplikacije e-ONTO (eonto.azo.hr) kojom se evidentiraju tokovi otpada na teritoriju Republike Hrvatske.

U bazu ROO⁹ prijavljuju se podaci o nastanku i/ili prijenosu izvan mjesta nastanka: opasnog otpada u ukupnoj količini većoj od ili jednakoj 0,5 t godišnje te neopasnog otpada u ukupnoj količini većoj od ili jednakoj 20 t godišnje. U bazu ROO prijavljuju se podaci o obavljanju djelatnosti uporabe odnosno zbrinjavanja otpada te sakupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, radu stacionarnog i mobilnog reciklažnog dvorišta, te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom na malo.

---

⁸ Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj [81/20](#))

⁹ Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša („Narodne novine“, broj [87/15](#))

4. Tekstilna, odjevna i kožno-prerađivačka industrija u Republici Hrvatskoj

Za potrebe ovog Izvješća uzete su sljedeće relevantne djelatnosti s pripadajućim oznakama NKD-a 2007.¹⁰: C13 – Proizvodnja tekstila, C14 – Proizvodnja odjeće i C15 – Proizvodnja kože i srodnih proizvoda.

U 2020. godini dolazi do povećanja broja poduzeća u tekstilnoj industriji (C13) za 31 % u odnosu na 2019. godinu, u odjevnoj industriji (C14) dolazi do porasta od 39 %, a u industriji kože i srodnih proizvoda (C15, što uključuje proizvodnju obuće) povećava se za 5 % u odnosu na 2019. godinu. (Tablica 1.).

Tablica 1. Broj poduzeća¹¹ u djelatnostima C13-C15 u razdoblju od 2015. do 2020. godine¹²

NKD djelatnost	Broj registriranih tvrtki					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
C13 - Proizvodnja tekstila	467	455	445	457	469	616
C14 - Proizvodnja odjeće	930	884	847	832	811	1.131
C15 - Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	189	193	193	202	201	212

Izvor: Državni zavod za statistiku¹³

U 2020. godini broj zaposlenih osoba u proizvodnji tekstila (C13) neznatno se smanjuje (0,2 %), a u proizvodnji odjeće (C14) smanjuje se za 6 % u odnosu na 2019. godinu. Najveći broj zaposlenih (C13 i C14) bio je u 2016. godini. U proizvodnji kože i srodnih proizvoda (C15, što uključuje proizvodnju obuće) broj zaposlenih u 2020. godini neznatno se smanjuje (0,9 %) u odnosu na 2019. godinu (Tablica 2.), dok je najveći broj zaposlenih bio u 2017. godini.

Tablica 2. Broj zaposlenih osoba¹⁴ u djelatnostima C13-C15 u razdoblju od 2015. do 2020. godine¹²

NKD djelatnost	Broj zaposlenih osoba					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
C13 - Proizvodnja tekstila	3.135	4.114	3.617	3.666	3.566	3.558
C14 - Proizvodnja odjeće	13.254	15.236	14.947	14.290	14.040	13.187
C15 - Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	9.606	11.177	11.307	10.824	10.055	9.968

Izvor: Državni zavod za statistiku¹⁵

¹⁰ Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. („Narodne novine“, broj 58/07)

¹¹ Broj poduzeća je broj poduzeća registriranih u Statističkom poslovnom registru koje su bile aktivne barem dio izvještajnog razdoblja.

¹² Pregled podataka u razdoblju od 2010. do 2014. godine dostupan je u prijašnjim izvješćima koja se nalaze u rubrici „Posebne kategorije otpada“ na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>.

¹³ Baza podataka Strukturne poslovne statistike poduzeća (za razdoblje 2010.-2015.) i publikacija Osnovni strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća (za razdoblje 2016.-2020.)

¹⁴ Broj zaposlenih osoba je ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući vlasnike koji rade, ortake koji redovito rade u jedinici, neplaćene obiteljske radnike i volontere) te broj osoba koje rade izvan poduzeća kojem pripadaju, a koje ih plaća.

¹⁵ Statističko priopćenje (9.2.1/12) Zaposleni prema djelatnostima u prosincu 2015. i publikacija Osnovni strukturno-poslovni pokazatelji poduzeća (za razdoblje 2016.-2020.)

5. Sprječavanje nastanka i ponovna uporaba odjeće, obuće i ostalog tekstila

U primjeni mjera sprječavanja nastanka otpada potiču se i podržavaju održivi modeli proizvodnje i potrošnje proizvoda. Potiče se prilagodba dizajna proizvoda na način da proizvodi budu kvalitetniji i trajniji te da se mogu popravljati i ponovno upotrebljavati. Trgovine rabljenom odjećom ili Centri za ponovnu uporabu bit će ovisni o dovoljnoj kvaliteti i trajnosti novih tekstilnih proizvoda. Pojedine trgovine adresiraju pitanja održivosti te provode odvojeno sakupljanje, kao npr. inicijativa prikupljanja rabljene odjeće na globalnoj razini H&M Hennes & Mauritz d.o.o.¹⁶. Jedan od zanimljivih primjera je projekt „RE-CY Moda“¹⁷ Udruge za kreativni socijalni rad. U okviru tog projekta prikupljali su se ostaci tekstila od donatora, modnih dizajnera i modnih kuća te brendova koji su donirali odjeću sa greškom namijenjenu za otpis iz kojih su se izrađivali novi odjevni komadi.

Potrošače je potrebno motivirati na smanjenje potrošnje novog tekstila, korištenje kvalitetnijih i trajnijih proizvoda te odvojeno sakupljanje odjeće za ponovnu uporabu. Najčešći način ponovne uporabe oduvijek je prisutan i popularan kao posljedica razmjene između članova obitelji, prijatelja, putem interneta, donacija i humanitarnih akcija.

Značajni sakupljači rabljene robe su humanitarne organizacije, manje privatne tvrtke i eventualno neke tvrtke koje se istovremeno bave gospodarenjem otpadom. Po obavljenom sortiranju te eventualnom čišćenju, određeni udio odjeće prikladan je za ponovnu uporabu, npr. putem daljnje prodaje (trgovine rabljenom robom, socijalni dućani) ili donacija. Primjer socijalnih dućana su dućani koje vodi Socijalna zadruga Humana Nova¹⁸.

Za ovako prikupljenu rabljenu robu, koja ne ulazi u sustav gospodarenja otpadom, ne postoji niti obveza dostavljanja podataka sukladno Zakonu. Međutim, Europska komisija donijela je provedbenu odluku [2021/19](#) o utvrđivanju zajedničke metodologije i formata za izvješćivanje o ponovnoj uporabu u skladu s Direktivom [2008/98/EZ](#). Države članice su u obvezi od 2022. godine mjeriti ponovnu uporabu provođenjem kvalitativnog i kvantitativnog praćenja mjera. Kvalitativno praćenje provodi se svake godine, a uključuje utvrđivanje i opis mjera za ponovnu uporabu i procjenu njihovih učinaka ili očekivanih učinaka na temelju dostupnih podataka. Kvantitativno praćenje provodi se najmanje jednom svake tri godine, a provodi se mjerenjem ponovne uporabe kod operatera ponovne uporabe ili u kućanstvima u skladu s bilo kojom metodom navedenoj u provedbenoj odluci ili njihovom kombinacijom ili bilo kojom drugom jednakovrijednom metodom u smislu relevantnosti, reprezentativnosti i pouzdanosti.

---

¹⁶ <https://hmgroupp.com/sustainability.html>

¹⁷ <https://www.uksr.hr/aktualni-projekti/re-cy-moda> i <https://www.uksr.hr/vijesti/2019/12/03/otvorenje-završne-izložbe-projekta-recy-moda>

¹⁸ <http://www.humananova.org/hr/columns/0/5/recikliranje-tekstila/>

6. Otpadni tekstil i otpadna obuća

6.1. Praćenje podataka o otpadnom tekstilu i otpadnoj obući

Otpadni tekstil i otpadna obuća prema porijeklu mogu biti proizvodni ili komunalni. Glavni izvori proizvodnog otpadnog tekstila i otpadne obuće su: proizvodnja tekstilnih proizvoda, građevinarstvo, djelatnost zdravstvene zaštite, djelatnost gospodarenja otpadom (npr. otpadni tekstil koji nastane rastavljanjem otpadnih vozila). Komunalnog porijekla je otpad iz kućanstva i sličan otpad iz npr. uslužnih djelatnosti (rabljena odjeća i obuća, posteljina, pokrivači, tepisi).

U praćenju podataka o otpadu koriste se dvije klasifikacije. Pravilnikom o katalogu otpada („Narodne novine“, broj [90/15](#)) određuju se ključni brojevi otpada grupirani najčešće prema djelatnostima iz kojih nastaje otpad. Međutim, za potrebe izrade statistika otpada prema Uredbi (EZ) br. [2150/2002](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2002. o statističkim podacima o otpadu te njezinim izmjenama prema Uredbi Komisije (EU) br. [849/2010](#) od 27. rujna 2010., Prilog III – 07.6 Tekstilni otpad, koristi se klasifikacija koja vrste otpada grupira uglavnom prema vrstama materijala. No, niti prema jednoj od ovih klasifikacija nije moguće razlikovati podatke između otpadne odjeće i otpadne obuće.

U okviru ovog Izvješća razmatrat će se sljedeće vrste otpada pri čemu se sve svrstavaju u kategoriju neopasnog otpada:

07.61 Iznošena odjeća

20 01 10 odjeća

07.62 Miješani tekstilni otpad

04 02 09 otpad od mješovitih (kompozitnih) materijala (impregnirani tekstil, elastomeri, plastomeri)

04 02 10 organske tvari iz prirodnih proizvoda (npr. mast, vosak)

04 02 21 otpad od neprerađenih tekstilnih vlakana

04 02 22 otpad od prerađenih tekstilnih vlakana

15 01 09 tekstilna ambalaža

19 12 08 tekstili

20 01 11 tekstili

07.63 Otpad od kože

04 01 01 otpad od uklanjanja potkožnog tkiva i razlaganja vapnom

04 01 02 otpad od krečenja sirove kože

04 01 08 otpadna štavljena koža (plava platna, strugotine, otpaci, prah za poliranje) koja sadrži krom

U Izvješću se prikazuju i podaci za otpad od površinske i završne obrade ključnog broja 04 01 09 ([Prilog 8.4.](#)). Iako se radi o ključnom broju koji bi označavao otpad od kemijskih pripravaka, utvrđeno je da dio tvrtki pod tim ključnim brojem prijavljuje tekstilne ostatke iz kožarske i krznarske industrije (npr. ostaci od krojenja i sl.), a koji se mogu ponovno uporabiti ili reciklirati.

6.2. Sudionici u sustavu gospodarenja otpadnim tekstilom i otpadnom obućom

Proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik dužan je otpadni tekstil i otpadnu obuću predati ovlaštenoj osobi koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom sukladno odredbama Zakona.

Prema podacima iz baze Registar dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom (regdoz.azo.hr), na dan 31. prosinca 2020. godine, ukupno je evidentirano 196 tvrtki sa ishodenom dozvolom za gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom ([Prilog 8.3.](#)). Najveći broj tvrtki jesu komunalne tvrtke čije dozvole obuhvaćaju gotovo sve vrste komunalnog otpada, pa tako i otpadni tekstil i otpadnu obuću (20 01 10 i 20 01 11). Dozvole se većinom odnose na sakupljanje i skladištenje, a ukoliko se odnose na postupke uporabe (R) ([Prilog 8.2.](#)) najčešće se radi o postupcima razvrstavanja odnosno pripreme radi upućivanja na daljnje postupke korištenja ili uporabe (u zemlji ili inozemstvu).

Finalnim postupkom uporabe otpadnog tekstila i otpadne obuće raspolaže 27 tvrtki. Od toga, je postupak uporabe R3 dozvoljen za 18 tvrtki¹⁹, za devet tvrtki²⁰ postupak uporabe R5 i za tri tvrtke postupak R1²¹ (Tablica 3.).

Tablica 3. Broj tvrtki koje posjeduju dozvolu za uporabu otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini

Ključni broj otpada	Broj tvrtki (postupak R1)	Broj tvrtki (postupak R3)	Broj tvrtki (postupak R5)
04 02 09 otpad od mješovitih (kompozitnih) materijala (impregnirani tekstil, elastomeri, plastomeri)	1	1	1
04 02 10 organske tvari iz prirodnih proizvoda (npr. mast, vosak)	0	7	0
04 02 21 otpad od neprerađenih tekstilnih vlakana	2	4	2
04 02 22 otpad od prerađenih tekstilnih vlakana	2	2	3
15 01 09 tekstilna ambalaža	2	8	4
19 12 08 tekstili	3	3	5
20 01 10 odjeća	2	5	3
20 01 11 tekstili	2	5	4

Prema prijavama u bazu ROO (roo.azo.hr), obrazac OZO, tijekom 2020. godine, 46 tvrtki je obrađivalo otpadni tekstil i otpadnu obuću.

U sustavu gospodarenja ambalažnim otpadom kojeg organizira i vodi Fond, sedam²² tvrtki je upisano kao sakupljači skupne (sekundarne) i transportne (tercijarne) otpadne ambalaže od

¹⁹ Bio direkt d.o.o., Bioplinara organica Kalink 1 d.o.o., Bioplinarska elektrana Orehovec d.o.o., CE-ZA-R d.o.o., Čistoća d.o.o., Varaždin, Eko-flor plus d.o.o., Eko Loparić d.o.o., Energija Gradec d.o.o., Eurco d.d., GKP Čakom d.o.o., Matvej d.o.o., Moslavina proizvodi d.o.o., Proting Horvat d.o.o., Sekundar usluge d.o.o., Unija Nova d.o.o., VDM energija d.o.o., Zagrebački holding d.o.o.

²⁰ Babić d.o.o., Eko-flor plus d.o.o., Ekoplus d.o.o., Eurco d.d., Jadransirovina d.o.o., Mull-trans d.o.o., Proting Horvat d.o.o., Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

²¹ GIRK Kalun d.d., Holcim d.o.o., NEXE d.d.

²² DS Smith Unijapapir Croatia d.o.o., Eko-flor plus d.o.o., Metis d.o.o., Odlagalište sirovina d.o.o., Sirovina d.o.o., Univerzal d.o.o., Varaždin, Zagrebački holding d.o.o.

drveta, tekstila i ostalih ambalažnih materijala, no niti jedna nije upisana kao obrađivač tekstilne ambalaže.

U 2020. godini su tri²³ tvrtke bile upisane u Očevidnik nusproizvoda, koji omogućuje da tekstilne ostatke iz proizvodnje i neprerađena tekstilna vlakna (ostatke od snovanja), otpadne krajeve, škartnu tkaninu iz procesa tkanja, bez dodatne obrade, plasiraju na tržište kao materijal koji nema status otpada. Prijavljena količina nusproizvoda u 2020. godini iznosila je 435 t.

Također, tri²⁴ tvrtke su bile upisane u Očevidnik za ukidanje statusa otpada, što znači da su za materijale koji su nastali obradom otpadnog tekstila ishodili mogućnost plasirati ih na tržište kao materijal koji nema status otpada - odjeću, pamučne krpe, pamučnjak. Prijavljena količina otpada koja je ušla na postupke uporabe u 2020. godini iznosila je 37 t, a količina proizvedenog materijala/proizvoda nakon ukidanja statusa otpada 25 t.

U Očevidnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku u 2020. godini bile su upisane ukupno 453 tvrtke, od čega je njih osam²⁵ izvezilo otpadni tekstil. U Očevidnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku bilo je upisano ukupno 220 tvrtki u 2020. godini, a njih šest²⁶ je uvezilo otpadni tekstil.

6.3. Proizvedena količina otpadnog tekstila i otpadne obuće

Temeljem podataka prijavljenih u bazu ROO, obrazac NO, količina odvojenog otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini iznosila je ukupno 10.213 t.

Najveće količine otpadnog tekstila i otpadne obuće pomiješane su s drugim materijalima. Da bi se dobila ukupna količina proizvedenog otpadnog tekstila i otpadne obuće u Republici Hrvatskoj, uz navedeni odvojeni otpad, u obzir su uzete i količine otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je u 2020. godini činio određeni udio u miješanom komunalnom otpadu (3,71 %²⁷, 37.056 t), glomaznom otpadu (4 %²⁸, 5.301 t) te otpadnim vozilima (1 %, 702 t).

Procijenjena količina ukupno proizvedenog otpadnog tekstila i otpadne obuće (proizvodnog i komunalnog, uključujući i tekstilnu ambalažu) u 2020. godini iznosila je 53.272 t (Tablica 4.). U odnosu na 2019. godinu, dolazi do smanjenja od 12 % ukupne količine proizvedenog otpadnog tekstila i otpadne obuće što se tumači smanjenom gospodarskom aktivnošću uslijed pandemije COVID-19 (Slika 1.).

²³ Hakadesch d.o.o., Hilding Anders d.o.o., Kelteks d.o.o.

²⁴ GKP Pre-Kom d.o.o., Unijameteor-Eko d.o.o., Z.I.T.O. d.o.o.

²⁵ Aquafilcro d.o.o., Gumiimpex-GRP d.o.o., Neda Senj d.o.o., Obrt Labora, Predionica Klanjec d.o.o., Proting Horvat d.o.o., Psunj d.o.o., Šestan-busch d.o.o.

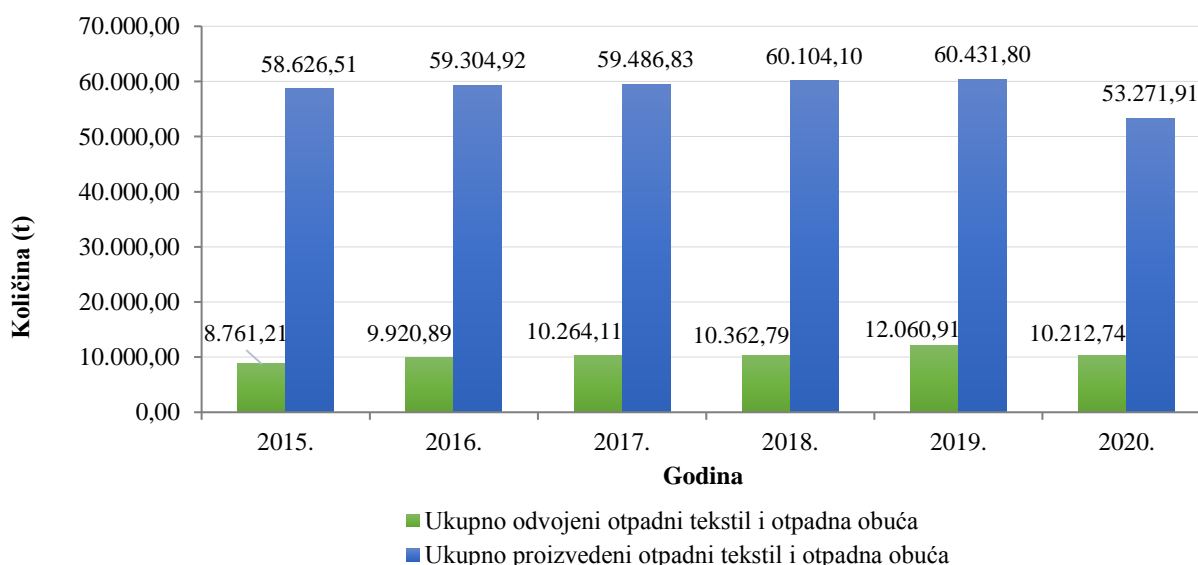
²⁶ Babić d.o.o., Lotus 91 d.o.o., Obrt Labora, Proting Horvat d.o.o., Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

²⁷ [Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada](#), Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, 2015.

²⁸ Analiza sastava komunalnog otpada, Zagrebački Holding d.o.o.

Tablica 4. Podaci o ukupno proizvedenom i odvojeno sakupljenom otpadnom tekstilu i otpadnoj obući u razdoblju od 2015. do 2020. godine²⁹

Godina (t)	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
UKUPNO PROIZVEDENO (t)	58.626,51	59.304,92	59.486,83	60.174,10	60.431,80	53.271,91
Udio u miješanom komunalnom otpadu (20 03 01), 3,71 %	46.851,50	46.423,19	45.567,41	45.062,40	42.325,46	37.055,73
Udio u glomaznom otpadu (20 03 07), 4 %	2.553,80	2.555,84	3.141,16	4.056,12	5.181,24	5.300,91
Udio u otpadnim vozilima (16 01 04*), 1%	460,00	405,00	514,15	692,79	864,19	702,52
UKUPNO ODVOJENO SAKUPLJENO (t)	8.761,21	9.920,89	10.264,11	10.362,79	12.060,91	10.212,74
Grupa 04 01 otpad iz kožarske i krznarske industrije (bez 04 01 09)	1.495,00	1.538,00	1.689,58	1.444,20	1.374,70	513,58
Grupa 04 02 otpad iz tekstilne industrije	3.154,36	3.618,62	3.824,61	3.609,83	3.543,39	3.244,36
15 01 09 tekstilna ambalaža	110,18	115,70	108,82	69,11	96,10	68,65
19 12 08 tekstili	2.467,88	2.345,57	2.230,78	2.261,14	2.279,48	2.220,39
20 01 10 odjeća	324,80	739,00	1.229,60	1.796,01	2.980,27	2.431,70
20 01 11 tekstili	1.208,99	1.564,00	1.180,72	1.182,51	1.787,97	1.734,06

Slika 1. Količine ukupno proizvedenog i odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Dodatno treba spomenuti prijavljenih 1.649 t otpada od površinske i završne obrade ključnog broja 04 01 09 (Prilog 8.4.), koji nije pribrojen ukupnim količinama otpada, obzirom da je riječ o otpadu koji može sadržavati otpad od tekstila. Naime, dio obveznika pod ovim ključnim brojem (koji je kategorija kemijskog otpada) prijavljuje ostatke tekstila ili kože iz proizvodnje (npr. ostatke od krojenja) koji bi se mogli ponovno uporabiti ili reciklirati.

²⁹ Pregled podataka u razdoblju od 2010. do 2014. godine dostupan je u prijašnjim izvješćima koja se nalaze u rubrici „Posebne kategorije otpada“ na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisaci/gospodarenje-otpadom-0>. U tablici su promijenjeni podaci za 2018. i 2019. u dijelu otpadnih vozila sukladno finalno objavljenim podacima obzirom da isti nisu bili dostupni u vrijeme izrade ovog izvješća. Ovime se mijenja i količina ukupno proizvedenog otpada.

Količina otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je dio komunalnog otpada određena je kao zbroj odvojeno sakupljenih količina komunalnog otpadnog tekstila i otpadne obuće te njihovog udjela u miješanom komunalnom otpadu (3,71 %³⁰) i glomaznom otpadu (4 %³¹). Procijenjena ukupna količina otpadnog tekstila i otpadne obuće u komunalnom otpadu u 2020. godini iznosila je 46.094 t, što čini 11 kg po stanovniku³² (Tablica 5.).

Tablica 5. Proizvedeni otpadni tekstil i otpadna obuća u komunalnom otpadu, po vrstama, u 2020. godini

Vrsta otpada	Količina (t)
Odvojeni otpad porijeklom iz komunalnog otpada – odjeća (20 01 10)	2.077,23
Odvojeni otpad porijeklom iz komunalnog otpada – tekstili (20 01 11)	1.614,58
Odvojeni otpad porijeklom iz komunalnog otpada – tekstilna ambalaža (15 01 09)	45,57
Udio u miješanom komunalnom otpadu (20 03 01) – 3,71 %	37.055,73
Udio u glomaznom otpadu (20 03 07) – 4 %	5.300,91
Proizvedeni otpadni tekstil i otpadna obuća u komunalnom otpadu	46.094,02

Kako je za otpadni tekstil i otpadnu obuću preporučeni koeficijent biorazgradivosti 0,5³³, količina otpadnog tekstila i otpadne obuće u proizvedenom biorazgradivom otpadu u 2020. godini iznosila bi 23.047 t (Tablica 6.).

Tablica 6. Količine otpadnog tekstila i otpadne obuće u komunalnom i glomaznom otpadu u razdoblju od 2015. do 2020. godine³⁴

Godina	Proizvedeno miješanog komunalnog otpada (t)	Količina tekstila u miješanom komunalnom otpadu (3,71 %)	Količina tekstila u glomaznom otpadu (4 %)	Odvojeno sakupljeno tekstila iz komunalnog otpada (t)	Otpadni tekstil u komunalnom otpadu (t)	Biorazgradivi otpadni tekstil u komunalnom otpadu (t)
2020.	998.807,00	37.055,74	5.300,92	3.737,38	46.094,04	23.047,02
2019.	1.140.848,00	42.325,46	5.181,24	4.125,00	51.631,70	25.815,85
2018.	1.214.620,00	45.062,40	4.056,12	2.689,00	51.807,52	25.903,76
2017.	1.228.232,00	45.567,41	3.141,16	2.177,00	50.885,57	25.442,78
2016.	1.251.299,00	46.423,19	2.555,84	2.294,00	51.273,03	25.636,02
2015.	1.262.844,00	46.851,50	2.553,80	1.400,50	50.805,80	25.402,90

Iz ukupno proizvedene količine otpadnog tekstila i otpadne obuće koji su porijeklom komunalni otpad, u 2020. godini odvojeno je sakupljeno 3.737 t (8 %). Dolazi do smanjenja od 9 % u odnosu na 2019. godinu kad je bilo odvojeno sakupljeno 4.125 t. Ostalih 92 % čini sastavni dio miješanog komunalnog otpada (37.056 t, 80 %) te glomaznog otpada (5.301 t, 12 %), iz kojih mogu biti izdvojeni tek postupcima sortiranja (Slika 2.).

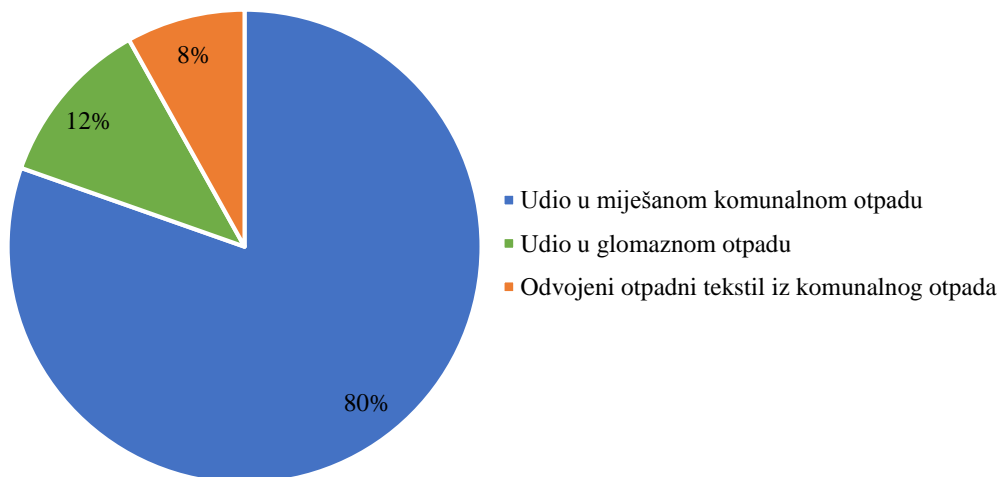
³⁰ Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada, Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, 2015.

³¹ Analiza sastava komunalnog otpada, Zagrebački Holding d.o.o.

³² Korišten podatak iz popisa stanovništva 2011. godine – 4.284.889 stanovnika

³³ [Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada](#), Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, 2015.

³⁴ Pregled podataka u razdoblju od 2010. do 2014. godine dostupan je u prijašnjim izvješćima koja se nalaze u rubrici „Posebne kategorije otpada“ na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>.

Slika 2. Udio otpadnog tekstila i otpadne obuće u ukupno proizvedenom otpadnom tekstilu u 2020. godini

Količina ukupno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iz komunalnog otpada u organizaciji jedinica lokalne samouprave tijekom 2020. godine iznosila je 3.342 t, odnosno 1 % više nego u 2019. godini kad je bilo sakupljeno 3.306 t.

Od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave, njih 330 (59 %) osiguralo je spremnike za odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće na javnim površinama i/ili kod korisnika usluge („od vrata do vrata“) i/ili putem stacionarnog ili mobilnog reciklažnog dvorišta³⁵.

Spremnike na javnim površinama za otpadni tekstil i otpadnu obuću osiguralo je 135 (24 %) jedinica lokalne samouprave, a spremnike kod korisnika usluge („od vrata do vrata“) podijelilo je 36 (6 %) jedinica lokalne samouprave. Neke jedinice lokalne samouprave mogu primjenjivati jedan ili oba sustava odvajanja otpada. Njih 226 (41 %) još uvijek nije osiguralo odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće ni na javnim površinama ni sakupljanjem na kućnom pragu kod korisnika usluge („od vrata do vrata“) ni putem stacionarnog ili mobilnog reciklažnog dvorišta.

Najveće količine otpadnog tekstila i otpadne obuće sakupljene su u Gradu Zagrebu (960 t). Veće količine sakupljene su u Istarskoj, Varaždinskoj, Primorsko-goranskoj i Zagrebačkoj županiji. Zanimarive količine sakupljene su u Brodsko-posavskoj, Dubrovačko-neretvanskoj i Ličko-senjskoj županiji (Tablica 7.).

³⁵ Podaci prikupljeni putem obrasca IRDJU (izvješće o radu davatelja javne usluge) u 2020. godini.

Tablica 7. Količina ukupno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iz komunalnog otpada u organizaciji jedinica lokalne samouprave tijekom 2020. godine, po županijama

Županija	Sakupljena količina u 2020. godini (t)
Grad Zagreb	959,89
Istarska	465,72
Varaždinska	366,50
Primorsko-goranska	354,51
Zagrebačka	343,71
Splitsko-dalmatinska	111,04
Koprivničko-križevačka	100,54
Karlovačka	80,62
Požeško-slavonska	76,29
Sisačko-moslavačka	73,01
Bjelovarsko-bilogorska	63,51
Zadarska	62,55
Virovitičko-podravska	61,03
Vukovarsko-srijemska	58,28
Krapinsko-zagorska	53,13
Osječko-baranjska	31,52
Šibensko-kninska	30,10
Međimurska	27,83
Brodsko-posavska	10,82
Dubrovačko-neretvanska	6,58
Ličko-senjska	5,28
Ukupno u organizaciji JLS	3.342,46
Količine sakupljene putem trgovanja na malo i dodatno utvrđene količine	394,92
Ukupno u organizaciji JLS i dodatno utvrđene količine	3.737,38

6.4. Oporabljeni i zbrinuti količina otpadnog tekstila i otpadne obuće

Sukladno prijavama u bazu ROO, obrazac OZO, u 2020. godini obrađeno je ukupno 8.271 t odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće. Ukupna količina obrađenog otpada povećala se za 3 % u odnosu na 2019. godinu. Na postupke zbrinjavanja (D) ([Prilog 8.1.](#)) predano je 947 t, odnosno 5 % manje otpada nego u 2019. godini. Na postupke uporabe (R) ([Prilog 8.2.](#)) predano je 7.324 t što iznosi 4 % više otpada nego u 2019. godini (Tablica 8.).

Tablica 8. Gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom u razdoblju od 2015. do 2020. godine³⁶

Postupanje s otpadom	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	3.176,18	5.436,80	5.515,76	5.349,67	7.033,25	7.324,14
Postupci D (zbrinjavanje)	939,62	719,40	750,91	893,32	993,79	946,84
Ukupno za postupke R i D	4.115,80	6.156,20	6.266,67	6.242,99	8.027,04	8.270,98

³⁶ Pregled podataka u razdoblju od 2010. do 2014. godine dostupan je u prijašnjim izvješćima koja se nalaze u rubrici „Posebne kategorije otpada“ na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>.

S područja Republike Hrvatske u 2020. godini preuzeto je 7.143 t, a uvezeno 2.335 t otpadnog tekstila i otpadne obuće sukladno podacima iz baze ROO (obrazac OZO) te godišnjih izvješća uvoznika otpada.

Na daljnje postupke obrade (R12³⁷, R13³⁸, D13³⁹) upućena je količina od 2.867 t. Radi se o postupcima razvrstavanja odnosno pripreme radi upućivanja na daljnje postupke korištenja ili uporabe (najčešće u inozemstvu – izvoz).

U 2020. godini je odlaganjem na odlagališta (D1⁴⁰) zbrinuto 848 t otpadnog tekstila i otpadne obuće. Finalnim postupcima uporabe zbrinuto je 4.556 t kako slijedi: postupkom R5⁴¹ 3.660 t, postupkom R3⁴² 160 t, a postupkom termičke uporabe (R1⁴³) 736 t (Tablica 9., Tablica 10., Tablica 11., Slika 3).

Tablica 9. Gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom postupcima R/D u 2020. godini

Ključni broj otpada	Preuzeto s područja RH (t)	Oporaba otpada (t)					Zbrinjavanje otpada (t)	
		R1	R3	R5	R12	R13	D1	D13
04 01 08	1,37	\	\	\	\	\	\	1,37
04 02 09	485,85	\	\	\	336,08	\	130,98	18,79
04 02 21	353,08	\	\	\	139,74	\	213,34	\
04 02 22	2.365,87	\	33,66	1.942,06	932,01	420,21	278,61	34,86
15 01 09	45,57	\	20,74	0,45	1,44	0,37	\	\
19 12 08	790,25	682,80	27,26	214,24	62,57	\	53,04	\
20 01 10	2.081,29	37,80	76,60	1.324,26	234,21	327,99	4,10	11,94
20 01 11	1.019,24	15,38	1,51	179,40	126,97	186,39	167,98	31,83
Ukupno	7.142,52	735,98	159,77	3.660,41	1.833,02	934,96	848,05	98,79

Tablica 10. Oporaba otpadnog tekstila i otpadne obuće postupkom R5 u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom postupkom R5	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
04 01 08	\	\	\	\	\	\
04 02 09	\	\	\	\	2,70	\
04 02 21	\	\	\	\	\	\
04 02 22	1.344,92	1.990,40	1.118,03	880,64	1.422,61	1.942,06
15 01 09	63,58	58,94	25,68	0,07	\	0,45
19 12 08	35,06	11,30	\	24,60	28,61	214,24
20 01 10	158,22	\	524,14	929,11	1.429,46	1.324,26
20 01 11	639,44	1.362,01	612,07	85,88	203,42	179,40
Ukupno	2.241,22	3.422,65	2.279,92	1.920,29	3.086,80	3.660,41

³⁷ 3 K.F. d.o.o., Babić d.o.o., Centar za otpad d.o.o., CE-ZA-R d.o.o., Eko Ata obrt, Eko-Flor plus d.o.o., Hamburger Recycling Croatia d.o.o., Kairos d.o.o., Kemokop d.o.o., Komunalac d.o.o. Koprivnica, Komunalac Požega d.o.o., LUGplast d.o.o., Metis d.d., Reoma grupa d.o.o., Saubermacher-EKP d.o.o., Sekundar usluge d.o.o., Tipos resurs j.d.o.o., Univerzal d.o.o. Varaždin, Zeleni grad Šibenik d.o.o.

³⁸ Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Lotus 91 d.o.o., Z.I.T.O. d.o.o., Zeleni put d.o.o.

³⁹ C.I.A.K d.o.o., Kemokop d.o.o.

⁴⁰ Čistoća d.o.o. Karlovac, Čistoća d.o.o. Zadar, Čistoća i zelenilo d.o.o., Flora VTC d.o.o., GKP Čakom d.o.o., Komunalac d.o.o. Garešnica, Komunalac d.o.o. Vukovar, Komunalac Požega d.o.o., Komunalac Vrbovec d.o.o., Komunalno održavanje d.o.o. Ploče, Odlagalište d.o.o. Nova Gradiška, Piškornica-sanacijsko odlagalište d.o.o., Univerzal d.o.o. Đakovo

⁴¹ Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

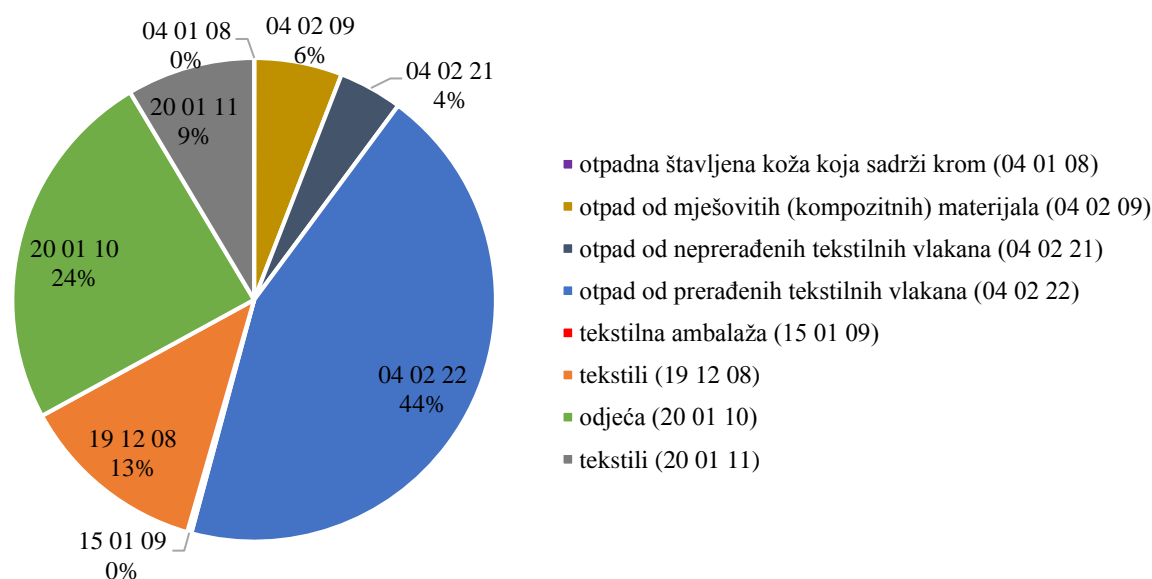
⁴² CE-ZA-R d.o.o., Proting Horvat d.o.o., Zagrebački holding d.o.o.

⁴³ NEXE d.d.

Tablica 11. Oporaba otpadnog tekstila i otpadne obuće postupkom R3 u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom postupkom R3	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
04 01 08	\	\	\	\	\	\
04 02 09	\	\	\	\	\	\
04 02 21	\	\	\	\	\	\
04 02 22	89,94	39,34	1,04	21,19	102,20	33,66
15 01 09	39,64	43,11	32,70	\	44,14	20,74
19 12 08	\	\	\	6,49	22,44	27,26
20 01 10	50,93	41,48	18,33	62,01	75,33	76,60
20 01 11	1,22	0,37	0,60	0,46	0,18	1,51
Ukupno	181,73	124,30	52,67	90,15	244,29	159,77

Slika 3. Udio obrađenog otpadnog tekstila na području Republike Hrvatske u 2020. godini (uključen i uvoz)

Otpad iz kožarske i krznarske industrije (grupa 04 01)

Otpad iz kožarske i krznarske industrije obuhvaća ključne brojeve 04 01 01, 04 01 02 i 04 01 08. Količina od 1,37 t ključnog broja otpada 04 01 08 preuzeta je s područja Republike Hrvatske na postupak zbrinjavanja D13⁴⁴ (Tablica 12.). U 2018. godini prijavljeno je i zbrinjavanje otpada ključnog broja 04 01 02 u količini od 23 t, a kojeg nema u 2019. i 2020. godini zbog čega je količina znatno manja.

Tablica 12. Gospodarenje otpadom iz kožarske i krznarske industrije u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom iz grupe 04 01	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Postupci D (zbrinjavanje)	6,08	4,29	4,94	22,89	0,56	1,37
Ukupno za postupke R i D	6,08	4,29	4,94	22,89	0,56	1,37

⁴⁴ C.I.A.K d.o.o.

Dodatno treba spomenuti otpad ključnog broja 04 01 09 (otpad od površinske i završne obrade) ([Prilog 8.4.](#)). U 2020. godini je obrađeno 1.616 t otpada, od čega je 222 t upućeno na odlagalište (D1), a preostalo na postupke R12 (194 t), R13 (1.166 t) i D13 (35 t) za potrebe izvoza.

Otpad iz tekstilne industrije (grupa 04 02)

Otpad iz tekstilne industrije obuhvaća ključne brojeve 04 02 09, 04 02 10, 04 02 21 i 04 02 22. U 2020. godini obrađeno je ukupno 4.480 t otpada, od čega je 1.942 t oporabljeno finalnim postupkom R5⁴⁵, a 34 t postupkom R3⁴⁶. Preostala količina od 1.408 t upućena je na pripreme postupke (R12⁴⁷) te 420 t na skladištenje (R13⁴⁸). Na odlagalište (D1⁴⁹) je odloženo 623 t, dok je na pripremu za zbrinjavanje postupkom D13⁵⁰ upućena količina od 54 t (Tablica 13.).

Tablica 13. Gospodarenje otpadom iz tekstilne industrije od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom iz grupe 04 02	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	1.875,97	3.510,04	3.324,75	2.869,21	3.699,47	3.803,76
Postupci D (zbrinjavanje)	912,35	602,60	674,66	744,66	779,08	676,58
Ukupno za postupke R i D	2.788,32	4.112,64	3.999,41	3.613,87	4.478,55	4.480,34

Tekstilna ambalaža (15 01 09)

U 2020. godini postupkom R3⁵¹ oporabljeno je 20,74 t tekstilne ambalaže ključnog broja 15 01 09, a postupkom R5⁵² 0,45 t. Na pripreme radnje (R12⁵³) predano je 1,44 t, a na skladištenje (R13⁵⁴) 0,37 t (Tablica 14.). U sustavu gospodarenja otpadnom ambalažom koju organizira Fond, nema prijavljenih podataka o sakupljenim i oporabljanim količinama.

Tablica 14. Gospodarenje tekstilnom ambalažom u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s tekstilnom ambalažom (15 01 09)	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	103,27	104,93	79,06	15,49	50,53	23,00
Postupci D (zbrinjavanje)	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno za postupke R i D	103,27	105,31	79,06	15,49	50,53	23,00

⁴⁵ Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

⁴⁶ CE-ZA-R d.o.o., Proting Horvat d.o.o.

⁴⁷ Babić d.o.o., Centar za otpad d.o.o., CE-ZA-R d.o.o., Eko Ata obrt, Eko-Flor Plus d.o.o., LUGplast d.o.o., Metis d.d., Reoma grupa d.o.o., Univerzal d.o.o. Varaždin

⁴⁸ Lotus 91 d.o.o.

⁴⁹ Čistoća d.o.o. Karlovac, Flora VTC d.o.o., GKP Čakom d.o.o., Komunalac d.o.o. Garešnica, Komunalac d.o.o. Vukovar, Komunalac Požega d.o.o., Odlagalište d.o.o. Nova Gradiška, Piškornica-sanacijsko odlagalište d.o.o., Univerzal d.o.o. Đakovo

⁵⁰ C.I.A.K d.o.o., Kemokop d.o.o.

⁵¹ Zagrebački holding d.o.o.

⁵² Renotex d.o.o.

⁵³ Metis d.d., Univerzal d.o.o. Varaždin

⁵⁴ Lotus 91 d.o.o.

Otpad od mehaničke obrade otpada, tekstili (19 12 08)

U 2020. godini obrađeno je 683 t ove vrste otpada postupkom R1⁵⁵ (Tablica 17.). Postupkom R3⁵⁶ oporabljeno je 27 t, a postupkom R5⁵⁷ 214 t. Na pripreme radnje (R12⁵⁸) predano je 63 t. Odlaganjem na odlagalište (D1⁵⁹) zbrinuto je 53 t ove vrste otpada.

Tablica 15. Gospodarenje otpadom od mehaničke obrade otpada u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom ključnog broja 19 12 08	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	35,06	11,30	229,62	386,10	508,05	986,87
Postupci D (zbrinjavanje)	0,00	0,06	0,44	0,00	1,16	53,04
Ukupno za postupke R i D	35,06	11,36	230,06	386,10	509,21	1.039,91

Komunalni otpad iz grupe 20 (20 01 10 i 20 01 11)

U 2020. godini obrađeno je ukupno 2.726 t otpada iz grupe 20, od čega 2.017 t ključnog broja 20 01 10 (odjeća) i 709 t ključnog broja 20 01 11 (tekstili). Postupkom R1⁶⁰ oporabljeno je 53 t otpada. Postupkom R5⁶¹ oporabljena je najveća količina otpada i to 1.504 t, a postupkom R3⁶² 78 t. Na pripreme radnje (R12⁶³) predano je 361 t, a na skladištenje (R13⁶⁴) 514 t. Postupkom D13⁶⁵ zbrinuto je 44 t otpada. Na odlagalište (D1⁶⁶) je odloženo ukupno 172 t (Tablica 16.).

Tablica 16. Gospodarenje komunalnim otpadom (tekstili i odjeća) u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom iz grupe 20	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R (oporaba)	1.161,88	1.810,53	1.882,33	2.078,83	2.775,20	2.510,51
Postupci D (zbrinjavanje)	21,19	112,07	70,88	125,77	212,99	215,85
Ukupno za postupke R i D	1.183,07	1.922,60	1.953,21	2.204,60	2.988,19	2.726,36

U ukupno odloženom otpadu (1.407.055 t) procjenjuje se da je odloženo 33.912 t otpadnog tekstila i otpadne obuće. Od toga, 31.130 t čini dio miješanog komunalnog otpada, 2.610 t dio glomaznog otpada te 172 t čini odloženi odvojeno sakupljeni otpadni tekstil i otpadna obuća (Slika 4.).

⁵⁵ NEXE d.d.

⁵⁶ CE-ZA-R d.o.o.

⁵⁷ Regeneracija d.o.o.

⁵⁸ CE-ZA-R d.o.o., Eko Ata obrt, Sekundar usluge d.o.o.

⁵⁹ Čistoća d.o.o. Karlovac, Komunalno održavanje d.o.o. Ploče

⁶⁰ NEXE d.d.

⁶¹ Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

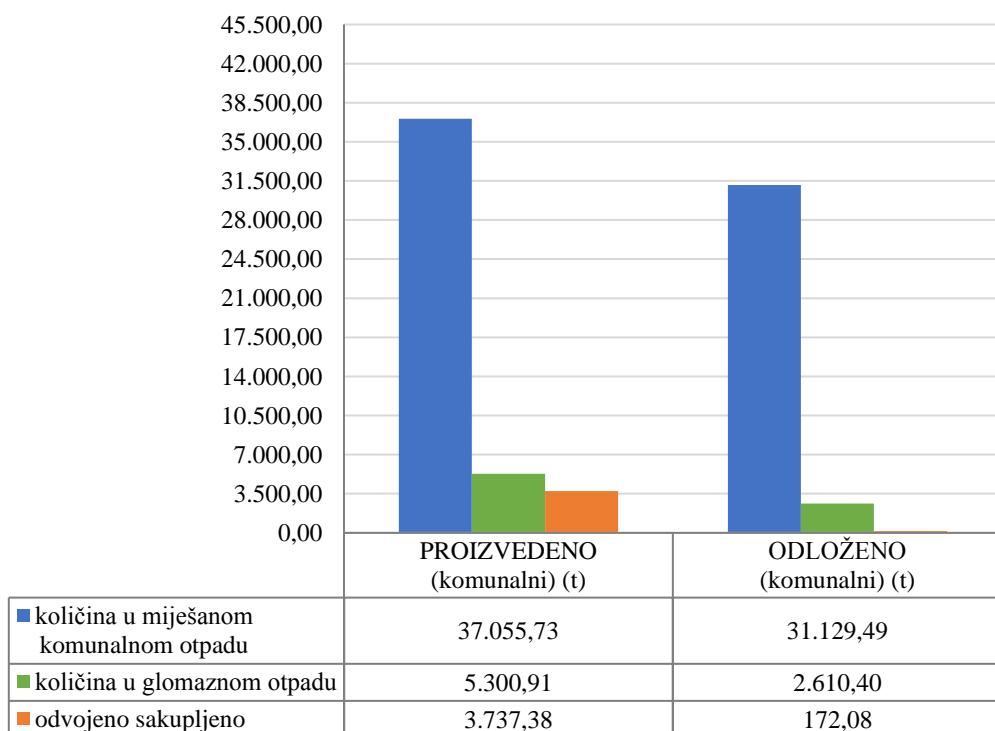
⁶² CE-ZA-R d.o.o., Proting Horvat d.o.o.

⁶³ 3 K.F. d.o.o., Babić d.o.o., Eko Ata obrt, Eko-Flor plus d.o.o., Hamburger Recycling Croatia d.o.o., Kairos d.o.o., Kemokop d.o.o., Komunalac d.o.o. Koprivnica, Komunalac Požega d.o.o., LUGplast d.o.o., Metis d.d., Reoma grupa d.o.o., Saubermacher-EKP d.o.o., Sekundar usluge d.o.o., Tipos Resurs j.d.o.o., Univerzal d.o.o. Varaždin, Zeleni grad Šibenik d.o.o.

⁶⁴ Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Lotus 91 d.o.o., Z.I.T.O. d.o.o., Zeleni put d.o.o.

⁶⁵ C.I.A.K. d.o.o.

⁶⁶ Čistoća d.o.o. Zadar, Čistoća i zelenilo d.o.o., GKP Čakom d.o.o., Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Komunalac Vrbovec d.o.o.

Slika 4. Količine ukupno proizvedenog, odloženog i odvojeno sakupljenog otpadnog tekstila i otpadne obuće iz komunalnog otpada u 2020. godini

6.5. Prekogranični promet otpadnog tekstila i otpadne obuće

Prekogranični promet otpadnog tekstila i otpadne obuće odvija se u skladu s odredbama Uredbe (EZ-a) br. [1013/2006](#) Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada te članka 118.-136. Zakona (Glava VII.).

Sukladno podacima prikupljenim temeljem godišnjih izvješća uvoznika i izvoznika otpada, tijekom 2020. godine uvezeno je 2.335 t otpadnog tekstila i otpadne obuće, a izvezeno 2.804 t. U odnosu na 2019. godinu, uvoz se povećao za 6 %, a izvoz smanjio za 29 % (Tablica 17.).

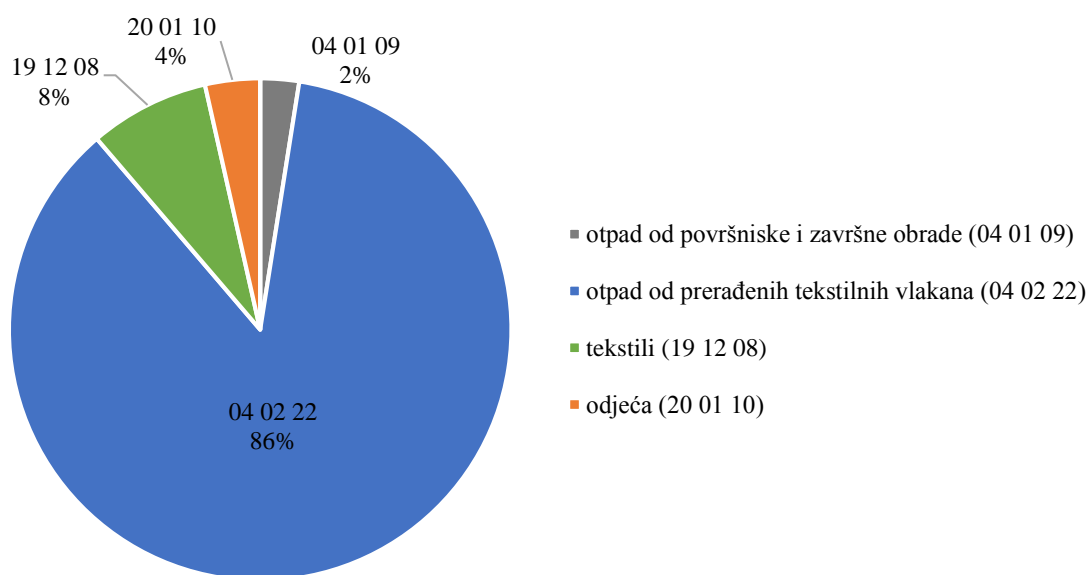
Tablica 17. Uvoz i izvoz otpadnog tekstila i otpadne obuće u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
UVOZ (t)	592,19	1.147,35	764,39	722,96	2.212,77	2.335,22
IZVOZ (t)	4.650,00	4.604,34	4.792,19	4.634,87	3.950,05	2.803,85

Od ukupno uvezene količine otpadnog tekstila i otpadne obuće, komunalnog porijekla bilo je 83 t ključnog broja otpada 20 01 10 (odjeća) (Tablica 18. i Slika 6.). U 2020. godini dvije tvrtke su uvezile otpad na oporabu postupkom R5⁶⁷ i jedna na R3⁶⁸ ([Prilog 8.2.](#)).

Tablica 18. Uvoz otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini

Ključni broj otpada	Država uvoza	Količina (t)
04 01 09	Slovenija	58,26
04 02 22	Belgija, Italija, Slovenija, Srbija	2.013,84
19 12 08	Italija	180,60
20 01 10	Nizozemska	82,52

Slika 5. Udio uvezene otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini

U 2020. godini nije se izvezio otpad komunalnog porijekla (Tablica 19. i Slika 7.). Četiri tvrtke izvezile su otpad na oporabu postupkom R3⁶⁹, a dvije tvrtke na postupak oporabe R1⁷⁰ ([Prilog 8.2.](#)).

Tablica 19. Izvoz otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini

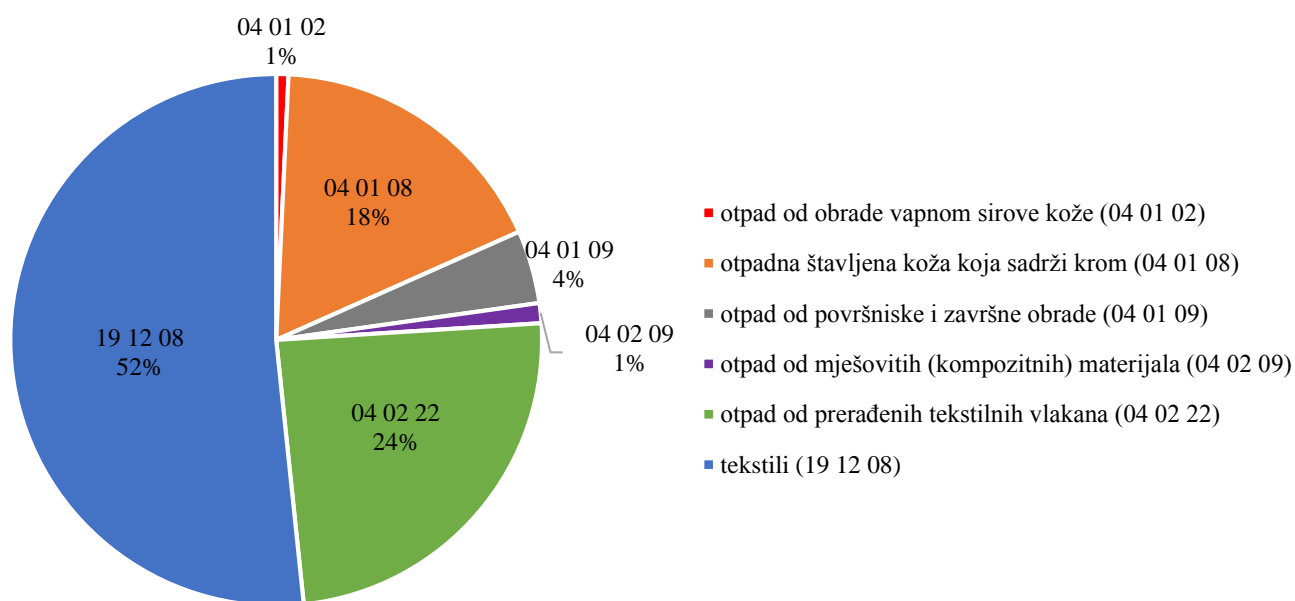
Ključni broj otpada	Država izvoza	Količina (t)
04 01 02	Češka	20,82
04 01 08	Italija, Njemačka, Slovenija	493,12
04 01 09	Italija	124,74
04 02 09	Belgija, Nizozemska	34,15
04 02 22	Austrija, BiH, Grčka, Italija, Njemačka, Slovenija	682,66
19 12 08	Austrija	1.448,36

⁶⁷ Regeneracija d.o.o., Renotex d.o.o.

⁶⁸ Proting Horvat d.o.o.

⁶⁹ Aquafilcro d.o.o., Obrt Labora, Predionica Klanjec d.o.o., Proting Horvat d.o.o.

⁷⁰ Gumiimpex-GRP d.o.o., Psunj d.o.o.

Slika 6. Udio izvezenog otpadnog tekstila i otpadne obuće u 2020. godini

7. Zaključak

U tijeku i po isteku životnog vijeka tekstilnih proizvoda potrebno je voditi se redom prvenstva koji nalaže prvo poduzimati mjere sprječavanja nastanka otpada, a odlaganje na odlagalište nije opcija. Za sada se odvojeno sakupljaju male količine otpadnog tekstila i otpadne obuće. U 2020. godini odvojeno je sakupljeno 19 % od ukupne količine proizvedenog otpadnog tekstila i otpadne obuće dok je u 2019. godini odvojeno sakupljeno 20 %.

Najveće količine otpadnog tekstila završavaju u miješanom komunalnom otpadu ili glomaznom otpadu, te se još uvijek odlažu na odlagališta. U 2020. godini na odlagališta je odloženo 64 % od ukupne količine proizvedenog otpadnog tekstila i otpadne obuće, isto kao u 2019. godini.

Pored 64 % otpadnog tekstila i otpadne obuće koji je završio na odlagalištima, 9 % je oporabljeno finalnim postupcima u Republici Hrvatskoj, 5 % je izvezeno na uporabu izvan Republike Hrvatske, dok je ostatak privremeno uskladišten na lokaciji sakupljača/obrađivača.

Postojeći kapaciteti za uporabu otpadnog tekstila i otpadne obuće u Republici Hrvatskoj nisu u dovoljnoj mjeri iskorišteni. Primarno je potrebno nastaviti s aktivnostima usmjerenima na osiguravanje uvjeta za odvojeno sakupljanje ove vrste otpada na mjestu nastanka, npr. putem spremnika na javnim površinama ili sakupljanjem na kućnom pragu kod korisnika usluge („od vrata do vrata“), te također putem predviđenih Centara za ponovnu uporabu. U Republici Hrvatskoj za sada postoji jedan Centar za ponovnu uporabu u koji građani mogu donijeti predmete koje više ne koriste, kao primjerice staru odjeću, a koji se ondje čiste i popravljaju te ponovno stavljaju na tržište.

Kao rezultat isporuke spremnika za odvojeno sakupljanje u sklopu javnog poziva Fonda, od 2018. godine dolazi do porasta odvojenog sakupljanja otpadnog tekstila i otpadne obuće od strane jedinica lokalne samouprave, no još uvijek 226 (41 %) jedinica lokalne samouprave nije osiguralo odvojeno sakupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće ni na javnim površinama ni sakupljanjem na kućnom pragu kod korisnika usluge („od vrata do vrata“) ni putem stacionarnog ili mobilnog reciklažnog dvorišta.

Isto tako, potrebno je redovito provoditi edukacije građana o važnosti odvajanja otpada te općenito odgovornog ponašanja. Edukacijama poticati mjere sprječavanja nastanka otpada, npr. poticati popravke, kupovati kvalitetnije i trajnije proizvode te odvajati neželjenu robu za potrebe ponovne uporabe. Također, provoditi određene mjere koje bi potaknule promjenu ponašanja lokalnog stanovništva te osigurati pravovremeni pristup pouzdanim i jasnim informacijama.

U cilju kvalitetnog praćenja nastanka i tokova otpadnog tekstila i otpadne obuće, trebalo bi pratiti i prikupljati širi opseg podataka koji su van sustava gospodarenja otpadom. Temeljem provedbene odluke [2021/19](#) o utvrđivanju zajedničke metodologije i formata za izvješćivanje o ponovnoj uporabu u skladu s Direktivom [2008/98/EZ](#), od 2022. godine, Republika Hrvatska je u obvezi pratiti i osigurati podatke o ponovnoj uporabi.

8. Prilozi

8.1. Postupci zbrinjavanja otpada (D) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

D1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)

D2 Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.)

D3 Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.)

D4 Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.)

D5 Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.)

D6 Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane

D7 Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno

D8 Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1 – D12

D9 Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1 – D12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.)

D10 Spaljivanje otpada na kopnu

D11 Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama)

D12 Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.)

D13 Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D 1 – D 12, (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D12)

D14 Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D13

D15 Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D1 – D14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja)

8.2. Postupci oporabe otpada (R) sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom

R1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije

R2 Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala

R3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (ovo obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije)

R4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala

R5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (ovo obuhvaća čišćenje tla koje rezultira uporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala)

R6 Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina

R7 Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja

R8 Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora

R9 Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe ulja

R10 Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja

R11 Upotreba otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1 – R10

R12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R1 – R11 (ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije oporabe uključujući prethodnu preradu kao što su između ostalog rasklapanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, ponovno pakiranje, odvajanje, uklapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod R1 – R11)

R13 Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka oporabe navedenim pod R1 do R12 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja)

8.3. Dozvole za gospodarenje otpadnim tekstilom i otpadnom obućom

Tablica 20. Broj dozvola i tvrtki za gospodarenje otpadom iz kožarske i krznarske industrije u 2020. godini

Ključni broj	04 01 01	04 01 02	04 01 08
broj tvrtki	25	26	32
broj dozvola	34	35	42
skupljanje	34	35	42
skladištenje	34	35	41
oporaba	33	35	41
odlaganje	1	0	1
termička obrada	0	0	0

Tablica 21. Broj dozvola i tvrtki za gospodarenje otpadom iz tekstilne industrije u 2020. godini

Ključni broj	04 02 09	04 02 10	04 02 21	04 02 22
broj tvrtki	93	51	79	95
broj dozvola	110	58	94	114
skupljanje	108	50	92	112
skladištenje	102	50	87	106
oporaba	103	56	91	108
odlaganje	18	1	10	17
termička obrada	1	0	2	2

Tablica 22. Broj dozvola i tvrtki za gospodarenje tekstilnom ambalažom (15 01 09), sekundarnim otpadom (19 12 08) te komunalnim otpadnim tekstilom i odjećom (20 01 10, 20 01 11) u 2020. godini

Ključni broj	15 01 09	19 12 08	20 01 10	20 01 11
broj tvrtki	148	113	140	156
broj dozvola	198	146	173	191
skupljanje	194	139	169	187
skladištenje	182	131	155	171
oporaba	189	135	160	177
odlaganje	14	15	25	29
termička obrada	2	3	2	2

Napomena: neke dozvole mogu se izdati za više vrsta djelatnosti, a neke tvrtke raspolažu s više od jedne dozvole uslijed čega su brojane više puta.

8.4. Podaci za otpad od površinske i završne obrade (04 01 09)

Tablica 23. Proizvedene količine otpada ključnog broja 04 01 09 u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Otpad ključnog broja 04 01 09	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
	973,73	1.403,12	1.687,16	1.557,40	1.568,46	1.649,47

Tablica 24. Gospodarenje otpadom ključnog broja 04 01 09 postupcima R/D u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Godina	Preuzeto s područja RH (t)	Uvezeni otpad (t)	Oporaba otpada (t)		Zbrinjavanje otpada (t)	
			R12	R13	D1	D13
2020.	1.557,84	58,26	193,75	1.165,84	221,98	34,53
2019.	1.610,41	\	251,46	1.021,53	272,49	64,93
2018.	1.535,96	\	275,12	979,89	278,92	2,01
2017.	1.460,43	\	280,35	898,80	279,18	2,10
2016.	1.575,91	\	1.251,40	\	322,28	2,22
2015.	1.065,67	\	823,31	\	270,38	1,97

Tablica 25. Postupanje s otpadom ključnog broja 04 01 09 u razdoblju od 2015. do 2020. godine

Postupanje s otpadom ključnog broja 04 01 09	Godina (t)					
	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Postupci R	823,31	1.251,40	1.179,14	1.255,01	1.272,99	1.359,60
Postupci D	272,35	324,50	281,28	280,93	337,42	256,51
Ukupno za postupke R i D	1.095,66	1.575,90	1.460,43	1.535,94	1.610,41	1.616,10

Pregled podataka u razdoblju od 2010. do 2014. godine dostupan je u prijašnjim izvješćima koja se nalaze u rubrici „Posebne kategorije otpada“ na poveznici: <http://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpadi-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
Tel + 385 1 4886 840
mingor.gov.hr